DISPUTATIO JURIDICA

De

HEREDITATIBUS QUAE AB IN TESTATO DEFERVNTVR.

Quam

DIVINO AUXILIANTE NUMINE

Conſenſu Ampliſſimi, & Conſultiſſimi ICtorum Ordinis

In celeberrima ad Albim Academiâ

SUB PRÆSIDIO

VIRI

Clariſſimi & Conſultiſſimi

DN. CHRISTIANI Krembergk/

J. U. D. Juridicæ Facultatis Adſeſſoris & Judicii Electoralis Curiæ Advocati digniſſimi, Præceptoris ac Promotoris ſui perpetim colendi,

Publico examini ſubjicit

JOHANNES Welke Berolinô-March.

Ad diem 18. Martij

In auditorio ICtorum.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMAN.

WITTEBERGÆ,

Ex Calcographiâ JOHANNIS HAKEN.

M. DC. XXX.

PROOEMIUM.

INter reliquas Juris Romani partes mirâ perplexitate famigerabiles, vix imô locô contenta eſt materies illa, quæ jura ſucceſſionum ab inteſtato pertractat. Etſi enim, Reipublicæ Romanæ primis fundamentis operâ Romuli poſitis, anguſta hujus juris primordia parum ſcrupuloſitatis fovebant: neminem tamen antiquitatis Romanæ adeo ignarum eſſe exiſtimo, quin perſpectum habeat, quantum ſucceſſu temporum & augeſcente Republicâ jus illud succreverit, quotve mutationes, ex lege Decemvirali, edictis Magiſtratus honorarii, SCtis & Conſtitutionibus Principum introductas usque ad Juſtiniani Imperatoris ſacratiſſimi tempora, perpeſſum fuerit. Is enim demum *anno Chriſti 543* imperii autem ſui *17*. ſi *Forſtero in tract. de heredit. quæ ab inteſtato defer.* credimus, inauſum illud variisque labyrinthis intricatum opus ſubiit, ejusque materiam planè confuſam in luculentam conſonantiam erexit, & propius ad ſuam originem & jus naturæ cœleſti favore reduxit. Quæ juris materia dein ex eo difficilior redditur, quod atteſtante *Hilliger in Donell. tom. 1. l. 9. c. 1. lit. a.* cuivis ferme genti ſucceſſionis modi proprii & pleraq; municipia ſuis hac in re ſtatutis utuntur. Iccirco, quia in difficilioribus majorem diligentiæ operam locare attinet, id mihi hacce vice negotii dari puto, ut præcipua & magis neceſſaria, quantum tenuitate ingenii aſſequi poſſum, ex utiliſſima hac materia eruam & delibem.

I.

HEreditas ab hero ſic dicta *§ fin. inſtit. de hered. qual. & differ. l. 11. § 6. ff. ad L. Aquil. Borcholt in inſtit. ad tit de hered. quæ ab inteſtat. defer.* in fuſiore ſignificatu ſignificat ipſas res hereditarias *Senec. lib. 6. de benefic. c. 5.* Strictius jus in iis rebus conſtitutum & defunctum repræſentans *l. 20. ff. de petit. hered. § incorporales inſtit. de reb. corp. & incorp. Vultei in diſceptationib. Schol. c. 20.* Eſtq; ſucceſſio in univerſum jus quod defunctus habuit. *l. 24. de verb. Signif. l. 62. ff de R. I.*

II. Dividitur in Teſtamentariam & Legitimam *l. 3. § 2. ff. pro Soc. l. 6. § 2. quæ in fraud. Cred. l. obvenire ff. de verb. Signif. § fin. inſtit. per quas perſ. nob. adquir.* Illa eſt ſucceſſio quæ expreſſa voluntate teſtatoris heredi inſtituto competit, hæc, quæ certis perſonis absque hominis facto à lege defertur. *Schneidvv. in inſtit. ad tit. de teſtam. ordinand. in pr.* & propriè legitima dicitur, *l. 3. § de illa ff. pro Soc.* locum habens, quando aliquis omnino non fecit teſtamẽtum, aut fecit quidem, ſed non jure, aut id quod fecerat ruptum irritumve factum eſt, aut ex eo nemo heres extitit *inſtit. de heredit. quæ ab inteſt. defer. in pr. & Ulp. l. 1. de ſuis & legit. lib.* quod ad furioſos & pupillos minimè extendendum eſt. *d. l. 1. de ſuis & legit.* cum omnimodo ſint inteſtabiles, privatio autem præſupponat habitum *Mynſ. ad pr. tit. Inſtit. de hered. quæ ab inteſt. defer.* idque notari jubent Dd. propter ſtatuta de inteſtatis loquentia, quibus furioſi & pupilli minimè comprehenduntur. Tertium genus ſucceſſionis, quod ſecundum quosdam contra teſtamentum fieri dicitur, non adgnoſcimus, cum quo,

ad ori-

ad originem ad cauſam teſtati, quoad effectum verò ad cauſam inteſtati optimè poſſit referri, ut pluribus ad hãc rem juribus alleg. deducit *Forſter. d. tr. l. 1. c. 9. & 10. Eraſmus Ungepaur. Exercit. Juſtin. 9. quaeſt. 1.*

III. Et ut ad rem propius accedam, ab ipſa juris hujus origine initium faciam, quod primitus introductum eſt â jure gent. Ratio enim naturalis quaſi lex quædam tacita liberis hereditatem addicit veluti ad debitam ſucceſſionem vocando, propter quod & in jure civili ſuorum heredum nomen eis inditum eſt, ac ne judicio quidem parentis niſi meritis de cauſis ab ea ſucceſsione excludi poſſunt. *l. cum ratio ff. de bon. damnat. ſac. l. 7. in fin. ff unde lib. l. 11. in pr. ff. de in offic. teſtam.* Hinc nulla unquam tam barbara tam inculta fuit gens, quæ jus hereditarium ignoraret, & propinquorũ bona ad proximum transferri debere non agnoſceret. *Forſter. in Ep. dedic.* tractatui *de hered. ab inteſtat*, præfixa. Quod jus gentium poſtea approbatum & informatum eſt à jure civili. Utrumq; jus Hilliger. in *Donell. tom. 1. lib. 9. c. lit a.* eleganter comprehendit his verbis: Quod ſuccedatur propinquis, ex jure naturæ eſt, ex communi hominum affectu & propenſiore erga cognatos quã exteros quem natura ingeneravit amore, ſed mod9 ſuccedendi, determinatio & definitio â Legumlatoribus eſt. Hi Legumlatores, ut in reliquis, ita hoc quoque in caſu neque in totum â jure civili recedere nec per omnia ei ſervire, ſed juri communi, ut utilitas Reipublicæ poſtulabat, interdum aliquid addere interdum aliquid detrahere voluere *l. 6. ff. de Juſt. & Jur.* Inde Romani peculiarem certamque ſucceſſionis formam quamvis multoties mutatam acceperunt.

IV. In prima enim populi Romani ætate, cum adhuc ſub Regum imperio circa ipſam matrem ſuam dimicans

circummurana perferret bella Schönbörner *polit. lib. 4. c.4.* ex lege Romuli primi Romanorum Regis mulier marito, ſi improles decederet, ex aſſe, ſin ſupereſſent liberi, viritim cum illis ſuccedebat, & viciſsim vir uxoris bona peculii quodam jure occupabat, *Hilliger in Donell, tom. 1. lib. 9. c. 1. l.K.* Succedebant quoq; tum æqualiter liberi, nullo habito diſcrimine ſexus, *Forſter. in Epl. dedic. tract. praeall.*

V. Sed cum populus Romanus adoleſcens jam, ob importunam Tarquinii ſuperbi dominationem & ſtrupum Lucretiæ caſtiſsimæ fœminæ â filio immiſſum, Reges ejeciſſet, legibus 12. tab. latis, alius modus ſuccedendi introductus eſt, & conſtitutum ut omnes omnimodo ab inteſtato vitâ functis ſuccedentes duabus includerentur claſſibus *l. Si quis poſthumus, § Sed. et ſi heres de lib. & poſthum, l. 195. ff. de verb. ſignific.*

VI. Prima claſſis erat deſcendentium quorundam, *Suorum* videlicet, quâ appellatione denominabantur in poteſtate defuncti tempore mortis exiſtentes *§ 2. inſtit. de hered. quæ ab inteſtat. defer. § 2. de hered. qual. & differ.* non omnes, ſed primarias partes in gradu occupantes *d. § 2. verſ. ita demum:*

VII. In poteſtate autem patria, quæ ſuitatis baſis ac fundamentum eſt, ſunt *primùm* Liberi naturales & legitimi ſimul. *Inſtit. de patr. poteſt in pr.* *Secundò* legitimi tantùm vel adoptivi *inſtit. in pr. de adopt. l. 5. C. de ſuis & legit. l. b. l. 10. § Sed ſiquidem in fin. C. de adopt.* *Tertiò* Poſthumi, qui ſi vivo parente nati in poteſtate ejus futuri fuiſſent, *d. § 2. fac. l. 6. & 7. ff. de ſuis & legit. hered. l. 7 & l. 27. ff. de ſtat. hom.* *Quartò* ex concubinis ſuſcepti, legitimati tamen vel per ſubſequens matrimonium, vel per oblationem curiæ, vel per reſcriptum Principis. *Novell. Quib. mod.*

natur.

natur. effic. ſui l.5. C. de natur. § 2. inſtit. de hered. quæ ab inteſtat. deferuntur. *Quintò* denique mulier quæ in manum viri convenit tanquam filia in poteſtate ejus exiſtit *Ulp. Epit inſtit. tit.* 22. Tribus enim modis, uti ex *Serv. lib. 1. Georgic.* & ex *Boet in top.* refert *Forſter. lib. 9. c. 1. n. 2.* nuptiæ apud veteres Romanos celebrabantur: Uſu, Farre, coemptione. Uſu, ſi verbi gratia mulier anno uno cum viro licet ſine legibus fuiſſet: Farre cum per Pontificem maximum & Dialem Flaminem per fruges & molam ſalſam conjungebantur, unde Confarreatio appellabatur: Coemptione verò atque in manum conventione, cum illa in filiæ locum, maritus in partis veniebat, ut ſi quis fuiſſet defunctus, locum hereditatis juſtum alteri faceret. Hi itaque omnes vigore Patriæ poteſtatis ſui heredes ſunt, eorumve in ſucceſſione prima cauſa eſt.

VIII. Secunda claſsis erat Adgnatorum, Adgnati ſunt cognati per virilis ſexus perſonas cognatione conjuncti *inſtit. de legit. adgn. ſucceſſ. in pr.* die eines Nahmens Schild und Helms ſein *Schneidevv, ad d. tit. in pr. n. 4.* Circa horũ ſucceſsionẽ quatuor potiſsimùm jura annotanda. Primũ eſt *Lex. 12. tab.* quâ omnes adgnati tàm maſculi quam fœminæ ſine ullo ſexus diſcrimine ſuccedebant *§ & hæc quidem inſtit. de legit. Adgn. ſucceſſ. l. 14. in pr. C. de legit. hered.* Secundùm *Lex Voconia* quam per mediam Juriſprudentiam intelligit Imperator *in § Cæterum inſtit. de legit. adgn. ſucceſſ.* Eâ lege Poſteritas ſexus introducens differentiam, fœminas ultro conſanguineas ſucceſsiones ad adgnatorum transverſalium hereditatem non admittebat *d. § Cæterum.* Ex iis forte rationibus, quas adducit *Barthol. in § praell.* ne fœminæ diteſcerent, & elatæ ſe viris æquarent vel ne bona à familia, cujus finis eſt fœmina, exirent. Et ex hoc jure ſine dubio pullulant ſtatuta adhuc

in quibusdam præſertim Italiæ locis vigentia, quibus, exiſtentibus maſculis, â ſucceſsione excluduntur fœminæ. Quæ ſtatuta, quia utilitatem Reipublicæ ſpectant, minus improbanda, præſertim cũ & Juris divini auctoritate nitantur. *Numer.* 27. Tertium eſt *jus Honorarium.* Prætor enim perſonas per mediam jurisprudentiam excluſas poſt adgnatos maſculos vocavit ad bonorum poſſeſsionem *Unde cognati d.* § *Cæterum de legit adgn ſucceſſ.* Quartũ demũ & noviſsimum Jus circa hanc ſucceſſionis ſpeciem introduxit Juſtinianus *in l. penult. & ult. C. de legit. her.* Ubi ſancitum eſt; omnes legitimas perſonas ſive maſculini ſive fœminini generis ſint, ſimili modo ad jura legitimæ ſucceſsionis ab inteſtato vocari ſecundum gradus ſui prærogativam.

IX. Neque *ſuis* neque reliquis *adgnatis* exiſtentibus ad bona defunctorum jure civili antiquo fiſco patebat aditus, & excludebantur â ſucceſsione omnes cognati, Sed Prætor juris civilis duritiem exoſus ex æquitate, quam aliàs ob oculos habere debet. *l ſi Epheſi 4. ff. de pec, conſt.* jus ſanguinis potius, quam inventitium ſuorũ diſcrimen reſpexit, & primum emancipatis liberis qui & ſuitatis & adgnationis jure per minimam capitis deminutionẽ privabantur *§ minima inſtit. de cap. demin.* § *fin. inſt. de legit. adgn. ſucceſſ.* bonorum poſſeſsionem dedit *unde liberi*, per quam una cum *ſuis* ad ſucceſsionem defuncti admittebantur.

X. Reliquos autem cognatos omnes, adgnatis, etiamſi longiſsimo eſſent gradu, Prætor poſtpoſuit & ultimô locô ex miſeratione ad bona defunctorum per bonorũ poſſeſsionem *unde Cognati* eos admiſit, Itaque cum deterioris eſſent conditionis, SCtum Orphitianum introductum eſt, cujus beneficio deſcendentes primi gradus

matri

matri ſuccedebant *inſtit. De SCto Orphit.* Sed *Valentin. Theodoſ. & Arcad.* Impp. plenius deſcendentibus cognatis proſpicientes conſtitutionem ediderunt quæ extat *in C. Theodoſ. lib. 5. tit. de legit. hered.* cujus vigore cognati lineæ deſcendentis cum avunculis & materteris avo materno item aviæ tam paternæ quam maternæ ſuccedere poterant, cum trientis deminutione ejus partis, quam mater vel avia eorum, ſi ſupervixiſſet, habitura fuiſſet; Si verò non deſcendentes ſed transverſales adgnati ſolummodo eſſent ſuperſtites, deſcendentes cognati cum his concurrentes, quadrantem ſubſtantiæ defuncti adgnatis iis applicandum amittebant. Quæ omnia eleganter per exempla declarat. *Bortholt, in § ſed ea omnia & ſeqq inſtit. de hered. quæ ab inteſtat. defer.* Tandem Imperator Juſtinianus adgnationis & cognationis diſcrimine penitus ſublatô inter adgnatos & cognatos jus ſuccedendi æquale introduxit. *l. fin. C. de ſuis & legit.* idemq; noviſſimè repetiit *in Novell. 118. c. 4.*

XI. Ex linea aſcendenti primùm Claudius Imperator matrem *à L. 12. tabul.* penitus excluſam â Prætore autem reliquis cognatis adnumeratam, etiam adgnatis exiſtentibus ad ſucceſſionem liberorum in acie amiſſorum, ut inde aliquid ſolatii caperet, vocavit. *Sveton. in vita Claudii c. 19. & Juſtin. in inſtit ad SCtum Tertyll.* Poſtea SCtum Tertyllianum Tertyllo & Maximo Conſulibus introductum, quod omnes omnimodo matres, ingenuas quidem, ſi ter, libertinas ſi quater enixæ fuerint, ad ſucceſſionem filiorum filiarumve, ſine liberis, patre, fratre conſangvineo denatorum admittit. *§ 2. & ſeqq. inſtit. ad SCtum Tertyll.* Qui ſuccedendi modo â Conſtantino Imp. ita limitatus eſt ut matri liberos habenti tertia pars, ſine liberis exiſtenti duæ partes hereditatis adempta defuncti

patruo

patruo ejusque filiis adjicerentur. *C.Theodoſ.lib.5.tit.*id cum indignum viſum fuerit Juſtiniano, ipſe, ut in multis, ita hoc quoq; in caſu fœminino ſexui plenius proſpiciens, matrem indiſtinctè, non habito reſpectu ad numerum liberorum, ad ſucceſſionem defuncti filii filiæve admiſit absque ulla deminutione, hac cum limitatione, ut, ſiquidem ſorores ſolæ, ſive adgnatæ ſive cognatæ eſſent, tunc mater unam dimidiam, alteram omnes ſorores acciperent: Sin vero ſupereſſent fratres tantùm, vel una cum ſororibus, hereditas in capita diſtribueretur. *l.2.C.de jur. liber. § 5. inſtit. de SCto Tertyll.*

XII. Poſt ſuos heredes eosq; quos inter ſuos Prætor & conſtitutiones numerant, & poſt legitimos, quo numero ſunt adgnati, & hi qui inter adgnatos referuntur, cognati adhuc ſuperſtites proximitatis nomine ex beneficio Prætoris hereditatis relictæ participes fiunt, *Inſtit. de cognat. ſucceſſ.* Et hoc de ſucceſſione ſecundum jus antiquum dixiſſe ſufficiat. Nunc, quinam modus ſuccedendi jure noviſſimô ſive Juſtinianeô introductus ſit, mearũ partium eſt expeditum reddere.

XIII. Imperator igitur Juſtinianus, jure antiquô, per quod non juſtè differentia inter adgnatos & cognatos itemq; inter ſuos & emancipatos introducta erat, remotô, omnes heredes ab inteſtato clarâ compendioſaq; viâ in tres ordines diſtribuit; Primus eſt Deſcendentium, ſecundus Aſcendentium, Tertius Collateralium *Proœm. Novell. 118.*

XIV. Deſcendentium, quorum appellatio ad liberos in infinitum pertinet. *l. 220. ff. de verb. ſignific. l. fin. C. de ſuis & legit.* in ſucceſſione defunctorum prima cauſa eſt. *l. 7 § fin. ff. unde lib. auth in ſucceſsione. C. de ſuis & legit.* Ita tamen, ut ob diverſitatem originis alii

plus

plus, alii minus ju ris in hereditate obtineant. Omnes enim deſcendentes ortum trahunt, vel ex conjunctione à lege approbata & permiſſa, quibus proximè accedunt ii, qui fictione legis filii ſunt, vel ex conjunctione à lege quidem permiſsâ ſed non approbata, vel deniquè ex conjunctione à lege nec approbata nec permiſſa. Hinc juxta Dd. liberi ſunt naturales & legitimi ſimul, legitimi tantùm, naturales tantùm, inceſtuoſi, adulterini & nefarii, de quorum omnium ſucceſſione ordine videbimus.

XV. Liberi naturales & legitimi ſimul, id eſt ex legitima conjunctione procreati, primo gradu inter ſe, æqualiter ſive in capita ſuccedunt, nepotes verò inter ſe, vel cū patruis vel amitis, avunculis & materteris jure repræſentationis in ſtirpes. *l. 2-3. de ſuis & legit. Novel. 118. c. 1.* Quod etiam evidenter *lege. 12. tab.* cavetur & juris honorarii obſervatio ſequitur. *d. l. 3. in fin. § 6. inſtit. de hered. quæ ab inteſt. defer.* non diſtinguendo ſexum vel jura poteſtatis, ſed ſolâ naturali cauſa inſpecta *auth. in ſucceſſ. C. de legit. lib.*

XVI. Jure Saxonicô differentia ſexus etiamnum in quibusdam caſibus attenditur, veluti in VVergeldo ſive pecunia compoſititia in dem Sühn-oder ManGelde/ *per gl. ordinar.* Landr. *lib. 2. artic. 16. n. 4. ſub fin.* in rebus expeditoriis in dem Hergewett. Landr *artic. 27. &* in utenſilibus in der Gerad. *d. artic. 27. in pr.* in prioribus duobus caſibus prærogativam habent adgnati die nächſten Schwerdtmagen/ in ultimo cognatæ proximæ die nächſten Spielmagen *per jur. præalleg.*

XVII. Quod ad jus repræſentationis attinet, jus Saxonicum cum jure communi concordat. Landr. *lib 1. artic. 15. Schneidvv. de prim. ord. ſucced. concl. 2. n. 12.* neque id ſolum locum habet in nepotibus & pronepotibus ſed etiā in aliis deſcendentibus in infinitum, ſivè ſint in gradu

æquali ſive inæquali, ſive unò ſive pluribus gradibus diſtent. *Novell.118.c.1.* in verbis *in hoc enim ordine gradũ quavi nolumus.* Quod non ſine ratione introductum eſt, cum jus illud repræſentationis propter continuationem ſangvinis ab ipſa natura dependeat, & à jure Divino approbatum ſit *Geneſ.19.* unde propter naturalem æquitatem non ſolum in ſucceſſione civili ſed etiam feudali locum habet. *Tit. 50. lib. 2. feud. de nat. ſucceſſ. feud.* In eo verò jus Saxonicum à jure communi quam longiſſimè recedit, quod una cum liberis parentem ſuperſtitem ad ſuccesſionem defuncti admittit. Nam jure Saxonum Vir uxori ſuæ defunctæ etiam liberis exiſtentibus in omnib9 bonis mobilibus ſuccedit, utenſilibus exceptis **Landr.** *artic. 13. lib. 1. & artic. 76. lib. 3.* & viciſſim uxor quartam partem bonorum defuncti mariti, deſcendentibus non obſtantibus jure hereditatis conſequitur. *Novell. Auguſt. p.3. conſtit. 20.*

XIIX. Liberi autem legitimi tantùm ſive adoptivi conditionis ſunt duplicis: aut enim ſunt adoptivi in ſpecie aut adrogati *§ 1. inſtit. de adopt.* ii, ſi adoptantur ab extraneo, patri adoptivo ab inteſtato ſuccedunt. *§ 2. inſtit. de adopt. § 14. Inſtit. de heredit. quæ ab inteſt. defer.* in, tantum ut etiam propter jus Suitatis adoptione adquiſitum parentes ejus excludant. *l. 1. C. de ſuis & legit* Contra teſtamentum autem in quo excluſi vel præteriti ſunt, querelam inofficioſi movendi licentiam non habent. *l. 10. § l. 1. C. de adopt.* Si verô nô ab extraneo ſed ab aſcendente, puta avo paterno vel materno, adoptati fuerint, propter duplex vinculum & legis & naturæ in poteſtatem patris adoptivi transeuntes, ei tam ex teſtamento quam ab inteſtato ſuccedunt, quamvis in hereditate patris naturalis nihil juris obtineant. *d. l. 10. in pr. verſ. ſi vero.* Similiter Adrogati

gati

gati patri adroganti ſuccedunt; & ſi injuſtè exheredati vel emancipati fuerint, quartam partem omnium bonorum, quæ Adrogator tempore mortis poſſedit, præter bona propria per condictionem ex l. Divi Pii conſequuntur.

XIX. De liberorum ex conjugio inæquali ſuſceptorum ſucceſſione in *Novell. 89. c. 12.* illud conſtitutum eſt, ut patri naturali, neque legitimis liberis aut conjuge relictis in duabus unciis eorumve mater ſuccederent prædictis verò exiſtentibus â ſucceſſione patris ſui naturalis excluderentur. *d. Novell. 89. c. 12. § 6.*

XX. Fallunt tamen prædicta *primò* in ſucceſſione matris cui liberi naturales vel ſoli vel cum legitimis pleniſſime ſuccedunt *l. 8. in fin. C. ad SCtum Orphiti l. 2. ff. unde Cogn. § 3. inſtit. de SCto Orph.* idemq; apud Saxones in obſervantia *tx.* enim **Landr.** *artic. 38. & 51.* communiter Interpp. ita limitant, ut quicquid ibi profertur concernat liberos ex damnato coitu ſuſceptos. *Schneidvv. de ſucceſſ. lib. natur. n. 14. Beuſt. tr. de dot. Quæſt. 4. Secundò* in legitimatis vel per ſubſequens matrimonium, vel per reſcriptum Principis. *Novell. quib. mod. natur. effic. ſui c. 8. & 9.* vel per oblationem Curiæ, qui ſoli patri non etiam reliquis aſcendentibus ſuccedunt.

XXI. Eſt & aliud genus Naturalium videlicet ſpurii ſeu liberi ex publicis ſcortis ſuſcepti, qui propter incertitudinem Patris ad hereditatem aſcendentium in linea paterna nullô modô adſpirare poſſunt *§ noviſſimè ad SCtum Orph. l. ſi ſpurius & l. hac parte ff. unde Cogn.* Etiamſi martis teſtatricis aut inteſtato defunctæ hereditatem omni jure capiant. *§ ſed vulgo ff. ad SCtum Tertyll. & d. l. hac parte ff. unde cogn.* niſi mater fuerit illuſtris & ex legitimâ conjunctione liberos habeat ſuperſtites. *l. 5. C. de SCto Orphit.*

XXII. Ultimo deniq; de liberis ex damnato coitu procreatis, uti ſunt inceſtuoſi, nefarii & adulterini, hoc tenendum, legibus eos eſſe adeo execrabiles, ut omnium aſcendentium tam paternæ quam maternæ lineæ indigni habeantur. *Novell 89. C. ult. auth. licet C. de natur. lib,* imo alimenta jus civile iis detrahit. *auth. ex complexu C. de inceſt. & inutilib. nupt. d. § fin. quib. mod. nat. effic. ſui.* Hodiè tamen diſpoſito juris Canonici prædictis alimenta decernens *c. cum haberet de eo qui dux. in ux. quam poll. per adult.* ex communi Dd. opinione tam in terris Eccleſiæ quam imperii magis attendi debet, idq; etiam in Camera teſte *Gail* obſervatum *obſer. 88. n. 4. part. 2.*

XXIII. Ceſſante linea Deſcendentiũ ad ſucceſſionem vocantur aſcendẽtes *auth. defuncto C. ad SCtum Tertyll. Novell. 118. c. 2.* Quorum tot ſunt ſpecies quot deſcendentium ex natura Correlatorum. A parentibus igitur naturalibus & legitimis ſimul ut præſtantioribus initium faciens, jus illorum, quoad cauſam ſucceſsionis, duabus breviſſimis regulis includo. Aut enim *primò* defunctus relinquit ſolos aſcendentes, & tunc, ſi pari gradu ſunt, pariter ſuccedunt, paternis quidem dimidiâ maternis alia dimidiâ, ſine ulla bonorum diſtinctione, delatâ, licet impar ſit eorum numerus, diſparitate autem graduum occurrente proximior remotiorem excludit. *Novell. 118 c. 2. Secundò* aut defunctus una cum aſcendentibus relinquit fratres & ſorores utrinq; conjunctos Bruder oder Schweſter von voller Geburt/ aut horum filios filiasve, & tunc hi una cum aſcendentibus ad bona defuncti admittuntur, fratres quidem & ſorores æqualiter, fratrum autem ſororumve filii filiæve in ſtirpes. *novell. 118. c. 2. auth. defuncto C. ad SCtum Tertyll.*

XXIV. Ju-

XXIV. Jure Saxonicô antiquô pater ſolus ſuccedit liberis defunctis exclusâ matre *lib. 1. artic. 17.* quod tamen noviſſimè ab Aug. Elect. correctum eſt *Novell. p. 3. Conſtit. 17.* Collaterales autẽ de jure Saxonico per aſcendentes penitus excluduntur **Landr.** *l. 1. d. artic. 17. Schneidw. de ſucceſſ. parent. natur. & legit. n. 10.*

XXV. Quod ad parentes legitimos attinet, patri adoptivo extraneo, jura ſucceſſionis, patri naturali reſervata, *l. 10 C. de adopt.* non competunt: ſed avo adoptanti *d. l. 10, verſ. ſi vero,* itemque Adrogatori conceſſa ſunt, niſi adrogatus intra pubertatem deceſſerit, eo enim caſu bona reſtituuntur iis, qui, ſi adrogatio facta non eſſet, ad ſucceſſionem venturi fuiſſent. *§ 3. inſtit. de adopt.*

XXVI. Eadem menſura ſicut parentes proſpiciunt naturalibus filiis, & ipſi parentibus compenſent, ſive in ſucceſſionibus ſive in alimentis *novell. Quib. mod. natur. effic. ſui c. 13,* ideoq; pater filio naturali ſine liberis & conjuge legitimis defuncto, in duabus ſuccedit unciis. *argum. § 4. c. 12. novell. præall.* Mater autem ſola ſuperſtes fit capax totius aſsis. *§ fin. ad SCtum Tertyll. l. Si ſpurius ff. unde cogn.* cum patre concurrens, illi duabus unciis relictis, in decẽ ſuccedit, ſin verò fratres naturales cum utroq; parente concurrant, pater quidem duas, mater autem cum reliquis fratribus reliquas uncias in capita dividendas jure hereditatis ſibi vindicat. *Schneidw. poſt. Salyc. de ſucceſſ. parent. natur.*

XXVII. Ex eodem fundamento & natura correlatorũ patrem â ſucceſſione filii ſpurii penitus arcendo, matrem admittunt, non ſecus, ac ſi ex legitimo conjugio ſobolem ejusmodi procreaſſet. *§ vulgo quæſitos. inſtit. de ſucceſſ. cogn. & § fin. ad SCtum Tertyll.*

XXVIII. Mul-

XXVIII. Multo minus parentes utriusq; ſexus ex inceſtuoſorum nefariorum & adulterinorũ ſucceſsione aliquid lucri ſperare poſſunt, cum illos ut indignos leges in totum rejiciant, *auth. ex Complexu. C. de inceſt. nupt. c, fin. Novell. Quibus mod, natur. effic. ſui.*

XXIX. Linea, quam ultimò loco tractandam ſuſcepi eſt Transverſalium. In ea primum locum occupant fratres & ſorores utrinq; conjuncti vollbürtige Brüdere vnd Schweſter & jure repræſentationis horum filii filiæve, qui, quando cum patruis concurrunt, in ſtirpes, quando ſoli ſuperſunt in capita hereditatem dividunt. *Novell. 118. c. 3.* Quod etiam approbavit Carol. V. Imper. Conſtitutione ſua, quæ habetur in deß Reichs Abſchied zu Speir an. 529. ſub tit. Keyſerliche Conſtitution vnd Satzung/ wie Brüder vnd Schweſter Kinder jhres Vatters Bruders oder Schweſter verlaſſen Erbſchafft vnter ſich theilen ſollen. Prædictis non exiſtentibus veniunt fratres ſive conſanguinei ſive uterini tantùm. Die gezweyete Brüdere vnnd Schweſtern aliàs Stiefbühlichen *d. novell, 118. c. 3.* His omnibus defunctis demum patruo & conſequenter reliquis transverſalibus ſecundum gradus prærogativâ ad hereditatem defuncti patet aditus *novell. præall.* adgnatis quidem in infinitum, cognatis usq; ad gradum ſeptimum § *ult. inſt. de cogn. ſucceſſ.*

XXX. In hac linea collaterali jus Saxonicum in tribus potiſsimum caſibus â jure communi facit divortium; *Primò* inter Collaterales jus repræſentationis non admittit per regulam Landr. *artic. 3. L. 1.* Je näher den Sip/ je näher den Erbe. Hinc ſequitur prædefunctorum fratrum filios una cum patruis ſuis ad ſucceſsionem defuncti nõ eſſe admittendos, cum ſint in gradu remotiori, &

cx

ex eodem fundamento etiam germanorum filii & defuncti patruus eundem videlicet tertium gradum occupantes ad hereditatem ſimul vocarentur niſi Conſtit. novell. Auguſt. 18. § Stürbe den ein Mann p 3 defuncti patruum excluderet. *Secundò* fratres & ſorores ex uno latere conjunctos facit tranſire in gradum remotiorem. *lib. 1. artic. 3.* Verùm eo non obſtante ex præallegata *Conſtitut.* § Würde ein Mann frater ex uno latere conjunctus, defuncti patruum utrinq; conjunctum, licet eundē gradum obtineat, excludit, quod tamen ad fratrum ex uno latere conjunctorum filios non extenditur, hi enim à patruo utrinq; conjuncto ut gradu remotiores excluduntur *d. novell.* § deß Vaters *Tertiò* differentiam ſexus introducit, adgnatis res expeditorias & emendam, cognatis utenſilia adjudicando.

XXXI. Collateralium adoptivorum, ſive imperiô Magiſtratus, ſive reſcriptô Principis adoptio celebrata fuerit, nulla eſt ſucceſſio, exceptis iis qui jura ſucceſſionis ab aſcendente habent. *l. pen. verſ. & ideo ſancimus. C. de adopt. § 14 inſtit. de heredit. quæ ab inteſt. defer.*

XXXI. Nec quicquam juris in ſucceſsione obtinent naturales & ſpurii per lineam paternam conjuncti, niſi per ſubſequens matrimonium legitimati fuerint *novell.* 89. *c. 9.* ab eadem autem matre Concubina puta vel ſcorto ortum trahantes non ſolùm inter ſeſe ſed etiam cum legitimis ad ſucceſſionem defuncti Collateralis admittuntur *l. 4. ff. unde Cogn. § 4 inſtit. de ſucceſſ. Cogn.* inceſtuoſi, adulterini & nefarii deterioris ſunt conditionis cum ab utraque linea removeantur. *Novell. 64. c. ult. novell. 89. c. ult. auth. ex complexu C. de inceſt. & inutil. nupt.*

XXXIII. Quotiens deſcendentium, aſcendentium & transverſalium deficit ſucceſsio, ſuccedunt ſibi invicem

vir & uxor. Quem ſuccedendi modum prætor primùm introduxit reſpectu ejus mulieris, quæ ſecundum jus antiquum uſu & conſuetudine uxor erat, cũ ea, quæ in manum viri convenerat, ex *l. 12. tab.* ad hereditatem mariti vocaretur, & ob id extraordinario prætoris beneficio nõ opus haberet. Sed *Theodoſ. & Valentin. Impp.* veteri mulierum differentiâ antiquatâ omnib9 uxoribus jus ſucceſſionis in bonis mariti tribuêre ſi alios ab inteſtato heredes non reliquiſſet. *l. unic. C. unde Vir & Ux.*

XXXIV. Poſt hos Imperator Juſtinianus novella lege conſtituit, ut indotata atque inopiâ laborans mulier, liberis communibus tribus aut paucioribus extantibus, quartam, cum pluribus virilem portionem ex bonis defuncti mariti acciperet, habitura uſumfructum iſtius quartæ vel portionis, proprietate reſervatâ deſcendentibus; Concurrens autem cum liberis prioris matrimonii in totum capax fieret iſtius portionis *novell, 117. c. 5. auth. praterea C. unde vir & uxor.*

XXXV. Quæ jurium diſpoſitio etiam locum habet in nepotibus & avia *d. auth. praterea* ibi liberis communibus: quorum appellatio ad deſcendentes in infinitum pertinet. *l. 220. de verb. ſignific.*

XXXVI. Nec non in ſponſa de præſenti, uti communiter ſtatuunt *Interpp. in l. 1. C. unde vir & uxor* tum, quod illa pro uxore habeatur *l. 15. ff. de condit. & demonſtrat.* tum quod conſenſu non cocubitu matrimonium contrahatur *d. l. 15. in fin. l. 3. de reg. jur.* pro quo etiam facit *tx. in l. fin. C. ad L. Jul. de adulter. & l. 3. § 1. ff. de donat inter vir & uxor.* non autem in ſponſa de futuro, quia ibi nullum matrimonium *Bald. in l. 1. C. unde vir & uxor* nec in concubina; quia hoc privilegium juſtum matrimonium contrahentibus tantùm conceditur *d. novell. 117. c. 5.*

XXXVII. Et

XXXVII. Et quamvis conſtitutio *d.auth.Præterea* Indotatæ mulieris tantùm mentionem faciat; tamen propter identitatem rationis, ne videlicet uxor inopiâ preſſa ſtipem colligere cogatur, ad eam quæ perexiguam dotem habet, quoque extenditur.

XXXVIII. In tantum, ut ſi minus quarta parte uxori in teſtamento mariti relictum eſſet, illa nihilominus contrà voluntatem teſtatoris ad ſupplementum iſtius quartæ agere poſſet, utpote quæ illi non ex voluntate mariti, ſed juſſu legis defertur. § *quia vero legem auth. ut liceat matri & aviæ* & ad ſimilitudinem quartæ, quâm uxor propter expulſionem & repudium ſine juſta cauſa factum etiam invito viro tollit. *l. fin. C. de repud.* debetur. *Novell. 117. c. 5. in pr.*

XXXIX. Vigore juris Saxonici, niſi pactis dotalibus aliud conſtitutum fuerit, Vir mulieri in omnibus bonis mobilibus ſuccedit. Landr. *l. 1. artic. 31.* tam utenſilibus quam legitimâ, ſi forte nulla bona immobilia relicta fuerint, liberis & parentibus debitâ, detractis. *Secundum gl. lat. ad tx. Germ.* Landr. *artic. 27. lit. e.* Reliqua immobilia pertinent ad proximos defunctæ heredes. Landr. *lib. d. artic. 31.* Ex quibus tamen maritus inops, bonis mobilibus non relictis ſecundum diſpoſitionem *auth. præterea C. unde vir & ux.* quartam conſequitur. Quæ autem ſint bona mobilia vel immobilia colligitur *ex Conſtit.* Auguſt. 21. 22. 23. 24. & 25. *p. 3.*

LX. Viciſſim uxor cum liberis tam communibus quam prioris matrimonii concurrens, non attento an dives vel inops ſit, ex bonis mariti, ære alieno detracto, quartam tollit, *novell. Auguſt. p. 3. Conſt. 20. verſ.* wo aber dieſe dinge Nullis autem liberis relictis tertiam hereditatis partem certis conditionibus aufert. d. *conſtit. 20. verſ.* Lies aber.

COROLLARIA

I.

Concurrentibus fratribus uterinis & conſanguineis diſtinctio bonorum, an ex linea paterna vel materna provenerint, non attenditur.

II.

Legitimatus per ſubſequens matrimonium ſuccedit etiam in feudis.

III.

Adoptati ab aſcendente & naturali & adoptivo patri hodie ſuccedunt.

IV.

Nepos ex primogenito quoad jus primogenituræ præfertur patruo ſuo.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

FINIS.